

[Finansministeren.]

væsentligste. Det væsentligste er, at dette hovedmål nås, og dér er jeg altså for min del meget åben over for de forestående forhandlinger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Peter Nielsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om valutaforhold m. v.

(Lovforslaget (nr. 8) findes i tillæg A. sp. 121, fremsættelsen i tidenden sp. 355).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Lis Groes: Jeg vil gerne takke den højtærede minister for den formulering, det fremsatte forslag til valutalog har fået. Loven har ganske skiftet karakter fra en restriktionslovgivning til en liberaliseringslovgivning. Vi ved alle, at den tidligere restriktionslov ganske vist er blevet udnyttet som en frigørelseslov; kun nogle få procent står endnu tilbage. Importen fra de lande, der omfattes af friliste, udgør nu 93-94 pct. af vor samlede import, og af den danske import fra frilistelandene er, når vi ser bort fra korn, henimod 97 pct. liberaliseret.

Inden for EFTA er vi som bekendt forpligtet til fuldstændig afvikling af told og restriktioner inden udgangen af 1966 for alle de varer, der omfattes af konventionen, og det vil først og fremmest sige industrivarerne. Men det har herudover også vist sig muligt under den bestående lovgivning at nå videre med liberalisering over for de lande, der ikke omfattes af friliste, ligesom udviklingslandene er kommet med ind i billedet, og man må håbe, at netop samhandelen med disse lande vil få øget styrke,

efterhånden som deres egen industri vokser sig stærkere. På denne baggrund må det forekomme helt naturligt at tilslutte sig de hovedsynspunkter, hvorefter det nye forslag til valutalog er opbygget. Frigivelse er blevet det principielle, men dog ikke en betingelsesløs frigivelse.

Lovforslaget opretholder en bemyndigelse til at gribe til regulering af såvel import som eksport. For importens vedkommende kan hensynet til handelspolitiske interesser, sikring af rimelige konkurrencevilkår for dansk erhvervsliv samt aftaler og samarbejde med udlandet være afgørende. For eksporten anføres også handelspolitiske hensyn og aftaler med udlandet, men derudover forsyningsmæssige hensyn.

Den højtærede minister redegør i sin fremsættelsestale nærmere for, hvad der ligger i begrebet „handelspolitiske interesser“, ligesom vi får en redegørelse for, at der endnu findes lande uden fri prisdannelse, men jeg tror, det ville være rart, om vi igennem det udvalg, jeg tænker mig bliver nedsat, kan få lidt mere at vide om, hvilket indhold „handelspolitiske interesser“ retligt dækker. Vi ved, at der kan være en dansk interesse i at undgå overfyldning af fremmede markeder. Regulering af den danske eksport kan derfor være nødvendig, men vil dette omfattes af begrebet „handelspolitiske interesser“? I sin fremsættelse påpegede den højtærede minister, at § 6 skulle være dækkende, men da der tidligere har været diskussion omkring disse problemer, tror jeg, at vi alle er interesseret i størst mulig klarhed på dette område.

Det ville også være rart at få belyst, hvilke vareområder der i dag stadig er underkastet restriktioner. Det har bl. a. været hævdet, at byggelementer skulle være underkastet importrestriktioner — et spørgsmål, jeg tror vi alle vil være glade for at få nærmere belyst enten i dag eller i det kommende udvalgsarbejde.

Ved et mærkeligt skæbnespil blev forslaget om fjernelse af valutariske hensyn i vor valutalog som årsag til indgreb fremsat få dage før England greb til sine drastiske forholdsregler for at beskytte sine valutariske interesser. De engelske forholdsregler er i skarp modstrid med EFTA-traktaten, og denne traktat åbner endda adgang til i en kritisk situation at gribe til en import-

[Lis Groes.]

regulering, et middel, England altså kunne have benyttet sig af. Jeg kan være helt enig med den højtærede minister i, at udviklingen her i landet gør det lidet sandsynligt, at vi skulle få brug for sådanne indgreb — vor meget betydelige valutareserve vil bl. a. virke som en stødpude — men vi kommer vel ikke uden om, at disse rigoristiske indgreb fra et afgørende EFTA-land må få et lille land som Danmark, hvis hele økonomiske situation er nøje forbundet med udenrigshandelen, til at overveje spørgsmålet meget nøje, inden vi på nationalt plan slipper beføjelser til indgreb, der er tilladelige inden for EFTA.

Vi kender alle den ugunstige udvikling, vor handelsbalance er underkastet i indeværende år; vi ved også, at en række af de faktorer, der har medført denne udvikling, er af kortsigtet karakter. Det gælder således den store import af korn og foderstoffer, som dette års høst skulle kunne mindske, ligesom skibsleverancer har ligget særlig lavt i år. Men vi ved også, at der stadig findes spærrebomme for vor landbrugseksport; vi ved, at vi på dette område nærmest må vente voksende vanskeligheder på grund af de strandede planer for det store europæiske marked. Og vi ved, at Englandseksporten af industrivarer nu vil få betydelige vanskeligheder, samtidig med at engelske eksportsubsidier vil give England større konkurrenceevne på andre markeder.

Den højtærede handelsminister kendte ikke Englands skridt, da dette lovforslag blev fremsat, og jeg vil da gerne spørge, om den seneste udvikling, der umuligt kan undgå at vække bekymring, giver anledning til ændringer i det foreliggende lovforslag.

Den danske indstilling er helt klar. Vi ønsker fortsat liberalisering ikke alene inden for industrien, men også inden for landbrugssektoren. De hårde realiteter er imidlertid, at landbrugseksportens vanskeligheder næppe er dalende, og at industrieksporten derfor stilles over for meget store krav til fortsat fremgang. Impørende resultater er allerede nået; vort problem bliver at fastholde fremgangslinjen.

Jeg skal ikke her foregribe den markedsdebat, vi snart skal have i det høje ting,

men det er umuligt at tage stilling til dette lovforslag uden samtidig at beskæftige sig med de økonomiske realiteter, der betinger valutaudviklingen og derfor må være afgørende for dette lovforslags udformning. Det er af stor betydning for os at have det rette instrument at gribe ind med, såfremt vanskelighederne viser sig. Skal vi i en sådan situation først til at skabe instrumentet, kan megen tid blive spildt. Jeg vil dog gerne udtale ønsket om, at det vil være muligt fortsat at videreføre frigivelseslinjen inden for vor udenrigshandel såvel mod øst som mod vest og inden for såvel industri som landbrug.

Jeg er enig med den højtærede minister i, at der både er sket en forenkling og en ajourføring af den efterhånden temmelig sammenflikkede valutlov. Jeg kan også være enig i, at det ikke skulle være nødvendigt fortsat at have årligt tilbagevendende debatter omkring denne lov. Er der problemer, vil det være muligt at drøfte dem i det folketingsudvalg på 17 medlemmer, der ifølge lovforslagets § 13 fortsat skal følge de mere betydelige foranstaltninger, som gennemføres i medfør af lovens bestemmelser. Skulle man i dette udvalg mene, at loven til sin tid bliver utidssvarende, vil forslag om revision altid kunne fremsættes, såfremt ministeren ikke selv skulle tage initiativ dertil.

Med disse bemærkninger vil jeg tilsige mit partis hurtige og velvillige behandling af det foreliggende lovforslag.

Guldberg: Ja, jeg må indlede med at sige, at venstre er enig i, at man ikke kan undvære at have en hjemmel i den danske lovgivning, som gør det muligt — selv om man principielt er tilhænger af en afvikling af importreguleringerne — i visse tilfælde at lade nogle reguleringer blive stående, og vi er stort set enige også i det forsøg på beskrivelse af eksempler, som er givet i fremsættelsen.

Vi er imidlertid noget betænkelige ved den ændring, der kommer frem i definitionen af, hvad man kan beholde, og dér skal man jo huske, at det samtidig er definitionen af, hvad man, som det er sagt i § 3, stk. 2, kan genindføre, ganske vist som midlertidige foranstaltninger — hvad det betyder, vil jeg gerne komme tilbage til; men vi er jo

[Guldberg.]

enige om, at man er nødt til at have en hjemmel, der giver disse muligheder.

Den tidligere lov var vel nok blevet udhulet i den forstand, at et af de hensyn, der kunne berettigede, at man bevarede sådanne restriktioner, nemlig hensynet til valutaforholdene, valutabalancen, vel er meget svært at påberåbe sig, når de resterende restriktioner er blevet indskrænket til et meget begrænset område. Derfor vil vi heller ikke afvise, at vi må drøfte et andet udtryk. Nu er det jo i forslaget formuleret således, at det er hensynet til handelspolitiske interesser, sikring af rimelige konkurrencevilkår for dansk erhvervsliv, der er det afgørende, og så tilføjes noget andet, som også stod i den gamle lov, så det vil jeg ikke beskæftige mig med. Så vidt jeg kan forstå den formulering, indeholder den — uanset at lovforslaget fremtræder som et forslag om afvikling af restriktioner — jo dog bestemmelser, med hvilke man kan genindføre dem, og så har jeg svært ved at se, at der ikke med hjemmel i en sådan lov i fuldt omfang kunne genindføres praktisk talt alle de importrestriktioner, vi havde under valutacentralen og direktoratet for vareforsyning; det er meget vanskeligt at se, hvad der ikke kunne komme ind herunder. Jeg erkender, at der står, at vi skal have det stående udvalg; men som det ærede medlem fru Lis Groes også var inde på, er det de bitre realiteter, der tæller fra sag til sag, og det kan meget nemt ske, at man over en sådan behandling kommer til fra sag til sag at udvide.

Ordet midlertidige er selvfølgelig velment, men vi ved vel alle, at midlertidige bestemmelser kan forlænges midlertidigt — så vidt jeg husker, var den lovgivning, man havde i 30erne, vel egentlig også en midlertidig lovgivning. Når jeg nævner dette, er det, fordi jeg — i øvrigt ligesom det ærede medlem fru Lis Groes; jeg måtte gætte, det behøvede det ærede medlem jo ikke — men jeg ville have gættet på, at forslaget til denne lov var skrevet i et andet lys end det, vi har i dag. Jeg føler mig helt overbevist om, at de synspunkter, jeg her fremfører om, hvordan loven kunne bruges, aldeles ikke har været i den højttærede handelsministers tanker, fordi situationen ikke så ud til noget i den retning. Forslaget

er vel skrevet i det lys, at man i tillid til vor internationale liberalisering og vore EFTA-aftaler har regnet med, at der kun undtagelsesvis kunne være tale om, i hvert fald inden for det væsentlige område, at have importrestriktioner af større omfang, og at de midlertidige udvidelser, der kunne være tale om, netop måtte være sådanne, som faldt inden for rammerne af denne traktat.

Her vil jeg gerne sige, at man må desværre konstatere som noget, der vel nok har været nogen uenighed om, at EFTA-aftalen er en uforpligtende aftale, som den enkelte stat kan frigøre sig for, når forholdene gør det nødvendigt. Vi ser det i realiteten i øjeblikket; vi kan håbe, at det er midlertidigt, vi kan håbe, at det ikke er det første skridt; men EFTA er ikke et varigt grundlag for afvikling af restriktioner, fordi vi her har valgt en ordning, der ikke på nogen måde indeholder afgivelse af nogen suverænitet, og det gælder ikke alene for os, men også for de andre. Når det ligger sådan, må man erkende, at vi kan risikere, at det skridt, England har taget, giver anledning til en kædereaktion. Der vil måske nok gå nogen tid, før denne vil vise sig fra de implicerede landes og regeringers side, men den kommer omgående fra erhvervslivet — den er sikkert allerede kommet — en reaktion, som formentlig kommer til at forværre de engelske forhold, og vi kan altså meget nemt komme i den situation, at vi enten — hvad vi vel også kommer til — skal overveje hele vor markedspolitiske stilling eller se i øjnene, at vi er på vej ind gradvis i den udvikling, som vi har været i en gang før med en stadigt stigende grad af afspærringer, hvor det ender med, at det enkelte land i egoisme vælter ulykkerne over på de andre, og så havner vi i alt det, vi kender fra 30erne med arbejdsløshed og alt, hvad vi dengang havde. Jeg håber — det gør vi alle — at dette billede er for pessimistisk; men der er intet, der siger, at vi, så længe vi står på EFTAs nuværende grund, ikke kan komme ud derfor, og med dette i tankerne vil jeg gerne sige, at der er et andet lys over dette forslag.

Jeg vil tilføje, at kommer vi ud for frivilligt eller ufrivilligt at måtte have restriktioner, som andres opførsel tvinger os til, så er vel nok de restriktioner, der her

[Guldberg.]

er tale om: importreguleringer på lang sigt — ikke på kort sigt, men det er svært at holde dem på kort sigt — de farligste, de skadeligste for erhvervslivet, vi overhovedet kan have. Vi skal sikre vort erhvervsliv en fair stilling; men det er vigtigt, at man ikke gør det ved hjælp af restriktioner, så vi i virkeligheden i det lange løb fuldstændig kan tilsløre konkurrenceevnen og konkurrencemulighederne. Der er intet så skadeligt for vore egne forbrugere og producenter som en sådan ordning; det skulle da lige være en anden form for restriktioner, som hidtil ikke har beskæftiget lovgivningsmagten så meget, men som jeg gerne vil nævne i denne sammenhæng; det er det, jeg kalder de tekniske bestemmelser og sikkerhedsbestemmelser. Men der er en hel del at se på på dette område; det er ikke noget, der er specielt for Danmark; det er i høj grad bestemmelser, der møder os ude omkring og hæmmer vor frie handel. Men vi har også selv bestemmelser, som på den måde har tilsløret konkurrenceforholdene, og som kan være lige så effektive som disse importforbud eller kvotaordninger, man kan iværksætte.

Med disse ord har jeg ikke villet tage afstand fra, at tanken — jeg vil nu gerne have lov at stille det som et spørgsmål, men jeg føler mig sådan set overbevist om svaret i kraft af det, det ærede medlem fru Lis Groes har sagt — at tanken med dette har været at finde et passende smidigt instrument til en fortsat afvikling, det vil jeg gå ud fra. Men jeg vil gerne sige, at i det lys, der nu er, bliver det vist nødvendigt meget nøje at overveje den formulering, der nu er valgt i § 3, og som jo altså gælder også for eksportsiden, ligesom vi må overveje hele spørgsmålet om, hvorvidt det er tidspunktet nu at vedtage en sådan lov, og ganske særligt om vi kan gøre den tidsbegrænset.

Fanger: Ved den nugældende lovs forlængelse i 1963 udtalte det ærede medlem

hr. Weikop som ordfører for det konservative folkeparti, at loven nu måtte skrives om og moderniseres. Det ærede medlem hr. Weikop, der desværre er sygemeldt, vil i dag kunne glæde sig over, at en saglig kritik dengang nu har båret frugt. Om det nu er det ærede medlem hr. Baunsgaard eller den højtærede handelsminister, der har ladet lovforslaget udarbejde, er i denne forbindelse ligegyldigt.

Samtidig vil jeg takke for, at vi har fået hele loven nyskrevet og ikke, som det er sædvane, får den forelagt som forslag til ændring af bestående lov. Jeg kunne ønske, at det var tilfældet og det normale ved alle lovforslag, hvor der ændres betydeligt i den bestående lov.

Den del af loven, der ophæver guldindløseligheden af pengesedler, kan vi jo desværre ikke ophæve.

Med hensyn til de kvantitative importrestriktioner, som vi indførte i 1931 af valutariske grunde, og som vi har kæmpet med siden, har vel alle i dag erkendt, at det var en fejltagelse, at man stort set har nægtet import af alle varer, som vi kunne fremstille her i landet, ganske uafhængigt af til hvilken pris det skete. Over 30 år efter har vi ikke fået alle disse restriktioner afviklet, men vi nærmer os, og vi mener, at man godt kunne have taget lidt dristigere skridt i en tid med fuld beskæftigelse. Men vi er i mellemtiden kommet ind i EFTA, hvor man ikke alene vil afvikle de kvantitative importrestriktioner, men også tolden, som successivt skulle falde helt bort. Desværre har denne liberalisering fået et tilbagefald ved Englands indførelse af en 15 pct. told på industrivarer, og det er en direkte overtrædelse af EFTA-aftalen. Jeg mener, at vi sammen med de nordiske lande skal gøre alt for, at denne tolds levetid bliver så kort som muligt, men den vil i alle tilfælde efterlade et indtryk af, at store lande ikke vurderer indgåede aftaler særlig højt.

En af de ting, vi ikke har liberaliseret, er importen af landbrugsvarer, men det hænger jo stort set sammen med, at andre

[Fanger.]

lande har undtaget dem fra liberaliseringen.

I det kommende udvalg ønsker vi gerne nogle oplysninger om administrationen af loven, idet vi håber, at man fortsat kan reducere antallet af dem, der er beskæftiget med at føre loven ud i livet.

Det konservative folkeparti og vel også socialdemokratiet har tidligere været anset for protektionistiske partier, der kun drømte om told og importrestriktioner for at beskytte dansk erhvervsliv. Det er vi ikke. Og hvad angår påstanden om, at 40 pct. af dansk industri ville komme i vanskeligheder, hvis vi liberaliserede importen, sådan som det stod i chokrapporten, betragter vel alle den i dag som en god spøg. Det er det måske også, men kun under én bestemt betingelse, nemlig at vi driver en økonomisk politik, der ikke sætter vor konkurrenceevne over styr ved at give befolkningen indkomstforøgelse, som der ikke er økonomisk basis for, med andre ord at vi sætter tæring efter næring og ikke forsøger at leve over evne. I denne henseende tror jeg, at vi har overskredet grænsen, og at vi snart må se at komme tilbage over stregen.

Jeg kan på det konservative folkepartis vegne tilsige en velvillig og hurtig behandling af lovforslaget.

Baunsgaard: Da vi for et år siden drøftede valutaloven i det høje ting, enedes vi om, at den skulle tages op til revision netop i år, og var, skal jeg sige enige om, at hvis det var muligt, burde der foreligge et egentligt revideret forslag, og det er altså det, vi står over for at skulle behandle nu.

Jeg er tilfreds med, at man får en egentlig nyrevideret lov lagt frem til behandling. Man kan vel have sine tvivl om, hvorvidt de betænkeligheder er overvundet, der sidste år blev ført frem om, hvorvidt tidspunktet i år netop var det rette, eller om man ikke af tidsmæssige grunde skulle have ventet lidt længere. Men der er vel ikke noget, der afgørende bekræfter, at vi ikke skulle være i stand til at tage stilling på nuværende tidspunkt.

Det er under alle omstændigheder rigtigt, at vilkårene for den internationale samhandel har udviklet sig på en sådan måde, at der er behov for, at den danske valutalo-

— eller, som man måske rettere kunne kalde det: lov om bestemmelser vedrørende Danmarks udenrigshandel — må underkastes en revision. Vilkaere er jo i forhold til nogle af de principper, der lå til grund for den gamle lov, ændret aldeles totalt. Den kolossalt store økonomiske udvikling, verden og ikke mindst den vestlige verden har gennemlevet i de seneste år, er — derom føler jeg mig overbevist — først og fremmest et resultat af den frigørelse af handelen med industrivarer, der har fundet sted landene imellem.

Den frigørelse af industrisamhandelen har jo i alle de lande, der er gået ind i denne frigørelsesproces, været årsagen til en betydelig effektivitetsforbedring af industri-virksomhederne. Der er næppe heller tvivl om, at vi herhjemme må regne med som den væsentligste årsag til vor store industrielle fremgang, at vi har fået det åbne marked, som dansk industri tidligere ikke havde. Så kan man i fællesskab glæde sig over — og det er der al mulig grund til på baggrund af landbrugets stilling — at dansk industri har været i stand til at gøre det så godt, som tilfældet er. Det er imidlertid klart, at denne frigørelse af industrisamhandelen sideløbende med en bibeholdelse af restriktionerne for samhandelen med landbrugsvarer — omend de formelt skal bibeholdes på et andet grundlag end hidtil, så dog en faktisk bibeholdelse — nødvendiggør, at også vor lovgivning må tilpasses de internationale vilkår, de internationale forpligtelser, som Danmark er indgået på.

Sidst principperne for loven blev ændret, var jo i 1957, men netop siden 1957 er der sket den meget store udvikling. Derfor er det naturligt nu at drøfte en radikal ændring, om man vil sige det sådan, af det grundlag, hvorpå lovgivningen må bygge. Man kan også, som den højtærede handelsminister har gjort det, nøjes med at sige, at vi må tilpasse lovgivningen, så den er i overensstemmelse med de faktisk eksisterende forhold. Hvilket af udtrykkene man nu anvender, er der grund til at understrege, at der er tale om ændringer af principper, og ændringer af principper i en lov gør det jo i virkeligheden nødvendigt, at man tager sig den fornødne tid til at få drøftet tingene meget grundigt igennem. Når ministeren nu

[Bausgaard.]

taler om de faktisk eksisterende forhold, er der vel grund til lige at understrege, hvad de faktiske forhold er. Jeg vil gerne i særlig grad understrege, at vi i højere grad må se på de internationale end på de øjeblikkelige hjemlige forhold, for det er nok alligevel os, der bliver nødt til at tilpasse os de internationale forhold.

De internationale forhold er jo, som jeg nævnte det før, at man har frihandel med industrivarer i den forstand, at der i de internationale organisationer ikke er accepteret importrestriktioner på industrisamhandelens område; dog må man i tilfælde af en nødsituation bruge importregulering. For landbruget er forholdet omvendt det, at man ikke i en nødsituation må bruge importreguleringer, men skal bruge og bygge på som noget naturligt, at man har varierende todsatser for samhandelen med landbrugsvarer. Der er ingen konsekvens i den internationale stilling, og det har vi jo mange gange fra dansk side påpeget. Vi må dog vel efterhånden tage til efterretning, at vi, fordi vi står alene, ikke er i stand til at ændre det. Vi vil derfor være nødt til at indstille os på, at de variable afgifter på landbrugsvarer er noget, der eksisterer og formentlig vil eksistere også i adskillig tid fremover som det grundlag, hvorpå man må bygge sin samhandel. Derfor må vi selvsagt tilpasse vor lovgivning, så den er anvendelig over for den internationale situation, hvorpå den skal tage sigte. Importregulering som middel i en tvangssituation, om man vil, en nødsituation, er det, der er tilladeligt målt med international målestok. Variable afgifter på landbrugsvarer er den anden ting, som er anvendelig på dette område, og det er jo nok så stor en mundfuld som det andet.

Må jeg endelig, hvad angår toldlovgivningen, sige, at det er vel et spørgsmål, om vi ikke nu skal gøre os klart, at forholdene har ændret sig så totalt, at toldlovgivningen herhjemme mere åbenlyst skal kunne ses i sammenhæng med den lovgivning, vi her behandler, end det i dag er tilfældet. Man kunne vel sige det på den måde, at toldlovgivningen burde føres derhen, hvor den naturligt hører hjemme, nemlig til handelsministeriets lovgivningsområde, således at den både administrativt

og lovteknisk var en naturlig del af den egentlige behandling af de udenrigshandelspolitiske forhold. Told er jo ikke længere noget, der dirigeres af finanspolitiske hensyn. Den dirigeres udelukkende af handelspolitiske hensyn. Sådan skal det også være, det er vi internationalt forpligtet til.

Jeg tror derfor, jeg vil bede min efterfølger om at gøre statsministeren opmærksom på det, jeg nu siger, nemlig at statsministeren bør tage sig tid til nu at se på, om ikke det vil være rigtigt, at den lovgivning, der hører sammen, bringes sammen. Jeg tror det. Vi skal have en lovgivning, der ikke hæmmer, men fremmer liberaliseringsbestemmelserne. Vi skal have en lov, der er tilpasset de faktisk eksisterende forhold, tilpasset de internationale regler, vi er indgået på at overholde, og som vi agter at overholde.

Jeg vil gerne give tilsagn til handelsministeren om en både velvillig og hurtig udvalgsbehandling. Jeg tør ikke give udtryk for, at jeg selv tror på den meget hurtige udvalgsbehandling, men viljen skal det ikke skorte på. Som jeg sagde før, er det sådan, at når det er betydningsfulde principper, man står over for at skulle ændre, er det vigtigt, at man tager sig den fornødne tid dertil — men så plejer man jo lovteknisk at kunne finde ud af at forlænge den gamle lov, indtil folketinget er færdigt med sine overvejelser.

Kai Moltke: Vi har fra socialistisk folkepartis side tidligere indtaget en meget velvillig holdning over for den liberaliserings-tendens, som er kommet frem gennem denne lovgivning, både på toldområdet, og hvor det drejer sig om valutaordninger. Men det forekommer mig alligevel, at man, når man gennemgår den tale, som ledsagede lovfor-slaget ved dets fremsættelse, om ikke andet så bliver nødt til at kræve en vis besked om forskellige områder, for som det rigtigt er blevet påvist, er fremsættelsen jo ærligt talt sket på præmisser, som ikke længere er holdbare, som ikke længere eksisterer.

Man har i dag nævnt den sidste udvikling i England, og jeg skal ikke foregribe den debat, vi i næste uge får om markedsspørgsmålene. Men jeg vil alligevel udtrykke en vis undren over, at denne udvikling helt kan være kommet bag på regeringen og de

[Kai Moltke.]

folk, som er indviet i disse forhold. Debat-ten i England om at drage visse konsekvenser af Englands valutastilling er jo hverken fra i går eller i dag. Jeg minder blot om de debatter, som fandt sted på den engelske fagforeningskongres i efteråret, hvor man ganske tydeligt og klart talte om midlertidige kvotarestriktioner som en følge af valutasituationen. Jeg skal heller ikke undlade at sige, at man i juli måned i sommer i det store engelske blad Observer havde gode råd fra borgerlig side til handelsministeren, idet man gjorde opmærksom på, at man måtte vælge én af to veje, hvoraf den ene var at benytte sig af de kvantitative importrestriktioner. Dette var allerede en budbringer om det, som kom, selv om formen var forskellig, idet man efter canadisk mønster gennem toldvæsenet indførte en afgift på visse indførte varer, hvilket i realiteten blot var at flytte de gamle toldgrænser og toldmetoder ind på den rigtige side af den ydre toldgrænse.

Men når man i en situation, hvor valutariske hensyn så udpræget har været det dominerende for Englands holdning og for Englands nye restriktioner, i fremsættelsestalen støder på den meget kategoriske udtalelse, at der ikke længere kan drives importpolitik over valutaloven, og at den valutariske begrundelse derfor er udeladt af lovforslaget, ja, så vil jeg i og for sig ikke polemisere herimod; men der er dog grund til — både under hensyn til vor øjeblikkelige handelsbalance og vor betalingsbalance — at forklare udvalget, hvad regeringen agter at stille i stedet, i det mindste hvis der kommer nødsituationer her i landet så at sige på grund af dårlig opførsel i andre lande.

Vi fra vor side er mere end villige til saglig debat også om det foreslåede, men det forekommer mig, at man må se det i en større sammenhæng, for til syvende og sidst kan Danmark ikke hænge isoleret i en verden, som griber til nye nødforholdsregler. Det forekommer mig da, at et af de første spørgsmål, man skal prøve at få opklaret, er: hvordan vil på denne baggrund regeringens kreditpolitik forme sig i de første uger og måneder? Hvis vi ser på de forskellige foranstaltninger i en valutabeskyttende politik i forbindelse med infla-

tionen, må vi erkende, at vi uden for landets grænser finder en række nye former. Man behøver blot at se på, hvad områder som Schweiz og Italien har præsteret i det sidste halve år, for at opdage, hvordan det trænger sig på.

Vi befinder os her i den lykkelige situation, at det ikke er sådan, at mulighederne er udtømt. Men jeg tror, at en af svaghederne i regeringens hele økonomiske politik har bestået i klippet roen på, at alene den høje rente sammen med den delvis kunstigt opståede, store valutabeholdning, som man har lånt sig frem til, var nok til at afværge farer af en sådan art.

Måske skulle vi alligevel se på nogle definitioner som dem, der f. eks. er fremsat fra bankverdenen. I en tale for nylig, midt i september måned, stod Handelsbankens direktør, C. B. Andersen, og docerede, hvordan hele vort kreditsystem i øjeblikket virker, og han gjorde her bl. a. opmærksom på, at 90 pct. af al handel her i landet sker på kredit, og at bankkreditten er vareomsættningens blodomløb. Ja, det er rigtigt, og det er vel også i sig selv en sund bankfunktion; men når tingene ligger sådan, så kunne man måske også henvide til, om noget af det første, der var nødvendigt at se på, ikke var, at man fik en bedre indsigt med de kreditydelser, vi har her i landet. Der står jo ikke noget om hverken i EFTA-traktaten eller nogen andre steder, at man ikke til en vis grad kan dirigere kreditinvesteringer, og jeg ville sætte megen pris på, om vi kunne få klare oplysninger fra regeringen om kreditpolitikken, før vi tager stilling til valutaloven.

På et tidspunkt, hvor England indfører 15 pct. told, hvor hele fællesmarkedet jo udmærker sig ved sine protektionistiske foranstaltninger, og hvor det allerede åbent erkendes, at det vist ikke ser så godt ud med Kennedyrundens udfald, skulle man måske nøje sætte sig ind i, hvordan man vil reagere over for denne tilstand ude omkring. Man har f. eks. i Italien under deres anti-inflationistiske kamp tydeligt set, hvordan de ikke er veget tilbage for gennem finansvæsenet, gennem centralbankerne og i ledelsen af handelskreditten at gribe til meget nøje dirigering, som mig bekendt ikke engang er blevet påtalt af de øvrige fællesmarkedslande.

[Kai Mølfke.]

Man kan jo ærlig talt stille det spørgsmål, om man netop i den givne situation ikke er overdrevent høflig, når en meget væsentlig del af det merforbrug og den leven over evne, som der tales så meget om i øjeblikket, faktisk også skabes ved, at man udvider kreditsalget på afbetaling, samtidig med at man så at sige ved megen præken begrænser lønnens og arbejdsindtægtens købekraft.

Her kunne jeg lide at henvise til eksemplerne, som vi har f. eks. fra Italien. Det er ikke, fordi jeg mener, vi skal gå den vej, men det viser bl. a., hvor tampen brænder. I Italien har man for at bremse denne form for handel bedre end gennem den høje rente sagt, at den kontante udbetaling ved køb af større forbrugsgoder skal være mindst 30 pct., og at resten skal afvikles i løbet af et år. Jeg siger udtrykkelig, jeg mener ikke, vi skal følge denne vej, men jeg må gøre opmærksom på, at lande som Schweiz uden socialistisk tilslutning i sin økonomiske politik har grebet til endnu mere dybtgående restriktioner så sent som i juli måned i år.

Når vi faktisk efter oversigten fra bankerne i øjeblikket ligger med en afbetalingskredit for bankerne alene, som er oppe på 1 milliard kr., så kan man vel rejse spørgsmålet: hvad er det, som gør denne form for omsætning så tiltrækkende? Og så tager man næppe fejl, når man antager, at det er den relativt meget høje rente, som her leder kreditten ind på dette fejlspor.

Jeg vil ikke opfordre regeringen til at følge de italienske og schweiziske eksempler med at sætte absolut strenge og større afbetalingsudbetalinger i forgrunden, selv om vi jo ser, at sådanne krav stilles på boligområdet. Jeg vil heller ikke have, at man skal sige: gør afbetalingstiden så kort som muligt; men vil der ikke være en vis ræson i at sige: pas nu på, at renterne ikke bliver så tillokkende ved denne art forretninger, at man sætter grønt lys ikke alene for en sikker afsætning på et godt indre marked, som kan være en betingelse for eksporten, men tillige for — og man skulle måske i særlig grad med den handelspolitiske og valutamæssige situation, man har, undersøge, om det ikke er lidt for large en optræden — fordelingen af store kvanta udenlandske varer blandt befolkningen på kredit, mens man bestræber sig for, at lønnens

købekraft skal optræde som den egentlige regulator.

Ja, med disse korte og principielle bemærkninger kan jeg altså give mit partis tilsagn om, at vi skal tage en saglig overvejelse også af dette lovforslag. Der er imidlertid adskillige ting i den givne situation ude omkring og i sammenhængen mellem de økonomiske faktorer, som gør, at vi ikke kan give tilsagn om nogen hastværksbehandling.

Rimstad: I den tid, mit parti har været repræsenteret her, har tinget to gange forlænget den gældende valutalov fra 1957. Ved de to forlængelser har udsigterne for den danske udenrigshandel været stærkt afvigende. I efteråret 1961 troede vi, vi stod umiddelbart over for en indtræden i fællesmarkedet, og i 1963 vidste vi, at vi over for denne sag måtte væbne os med megen tålmod.

Der er således sket meget store ændringer i hensigten med 1957-loven, og det er derfor ikke urimeligt, at den højtærede handelsminister nu har fundet tidspunktet inde til at udarbejde et nyt grundlag for denne lov, der udløber med året i år.

Vi er i vort parti af den anskuelse, at man med dette arbejde stort set har haft en heldig hånd. Lovforslagets første kapitel om nationalbankens forpligtelser er uændret, mens kapital 2 om foranstaltningerne vedrørende udenrigshandelen er ændret derhen, at ministerens hovedopgave nu vil blive at afvikle den sidste beskedne del af importrestriktionerne. Samtidig giver det ham adgang til under visse forhold at bevare, respektive genindføre, midlertidige restriktioner, hvor sådanne kan være påkrævet.

Vi har intet at indvende mod denne ændrede målsætning, fordi de siden 1957 indvundne erfaringer i særlig grad fortæller om vanskelighederne i samhandelen med visse lande og visse grupper af lande og vanskeligheder i handelen med visse varegrupper. Som særlige grupper af lande over for hvilke en aktiv handelspolitik stadig må anses for nødvendig, nævner ministeren landene uden for GATT-området, herunder særlig de lande, der har statsdirigeret handel.

Blandt de særlige varegrupper nævnes landbrugsvarer, hvor udenlandske subsidie-

[Rimstad.]

ordninger ødelægger muligheden for den frie handel. Jeg vil gerne her henlede den højtærede handelsministers opmærksomhed på, at der også er lande inden for frilisteområdet, hvor statssubsidier af den ene eller anden art giver en så kraftig støtte til det pågældende lands industrieksport og dens konkurrencedygtighed, at andre lande, f. eks. Danmark, der overholder spillets regler, slet ikke kan være med. Dansk industri kan nævne talrige uheldige eksempler på en sådan diskriminativ subsidiepolitik, der har bragt den danske eksport helt ud af det pågældende salgsbillede.

Når jeg nævner dette forhold, er det, fordi lønudviklingen i de pågældende lande — det drejer sig om sydeuropæiske lande med relativt lav arbejds løn — lader berygte, at de stigende lønninger medfører en yderligere forstærkning af subsidiepolitikken. Jeg mener, den højtærede handelsminister bør have opmærksomheden rettet imod de problemer, der her foreligger, og som kan komme til at koste dansk eksport betydelige beløb.

Jeg vil gerne erklære mig enig med det ærede medlem hr. Guldberg, der talte om de tekniske restriktioner. Her er nemlig et felt, hvor man visse steder i udlandet i meget høj grad har skaffet sig dækning over for den liberalisering, man i øvrigt er gået ind på at gennemføre. Det gælder ikke alene de store lande syd for Danmark, men det gælder også de skandinaviske lande indbyrdes. Hvis man kan finde frem til ordninger, som er bedre og mere smidige end dem, vi har i dag på dette område, vil jeg tro, at meget er vundet for industrierne indbyrdes i disse lande.

Jeg vil gerne udtrykke mit partis tilfredshed med, at lovforslagets andet kapitel udtrykkeligt siger, at den bestående indførselsregulering skal søges afviklet i den udstrækning, hensynet til handelspolitiske interesser m. v. ikke er til hinder derfor. Der er nemlig her et ganske bestemt forhold, som i de sidste dage er blevet aktuelt derigennem, at England har etableret en midlertidig industritold på 15 pct. De fabrikker, der i den øvrige del af Europa, ganske særlig i de store lande, har planlagt og måske allerede produceret en betydelig varemængde til eksport til England, vil

herefter befinde sig i den ekstraordinære situation, at de med lys og lygte må lede efter andre eksportmuligheder, og her vil det danske marked, det nordiske marked komme ind i billedet til skade for vor beskæftigelse og vor valutabeholdning; det vil det, hvis man ikke passer på. De sidste 4 pct. af restriktionerne omfatter netop de varer, der her er tale om, varer, hvis produktion skaber en betydelig beskæftigelse, og som på grund af den hårde internationale konkurrence kun med vanskelighed kan indbringe den nødvendige økonomiske indtækning.

Lovforslagets tredje og fjerde kapitel er i hovedsagen uændrede i forhold til 1957-loven og behøver ikke nærmere omtale. Måske kan der være grund til at understrege tilfredshed med, at situationen har udviklet sig således, at handelsministeriets licenskontor snart kan ophæves; vi er alle tilhængere af liberalisering inden for handelen. Jeg vil dog gerne anføre, at der stadig kan blive brug for licenser i henhold til det, jeg allerede har nævnt, i visse specielle tilfælde.

Kapitlet om straffebestemmelser er uændret bortset fra naturlig ajourføring. Mit parti er enig i, at konfiskations- og forældelsesbestemmelserne bør tages op til overvejelse ud fra juridiske synspunkter.

Vi mener således, at det er et godt grundlag for udarbejdelsen af en ny valutalog, den højtærede handelsminister her har fremsat, og vi vil gerne være med til at støtte lovforslaget.

Handelsministeren (Lars P. Jensen): Jeg vil gerne takke, jeg tror, jeg kan sige samtlige ordførere, for den tilslutning, der er givet til det foreliggende forslag til ny valutalog. Jeg vil dog ikke undlade at understrege, at det ærede medlem hr. Kai Moltkes tilslutning var med visse modifikationer; de andre ordføreres tilslutning er jeg tilfreds med.

Jeg skal ikke gøre så farlig mange bemærkninger. Det er almindeligt, når vi behandler forslag til valutalog, at vi af mange forskellige grunde ikke drøfter enkeltheder her i folketingsalen, men kun principielle spørgsmål og så i udvalget drøfter enkeltheder; udvalget får så fra handelsministeriet en række oplysninger, som det kan have

[Handelsministeren.]

brug for i sin vurdering af den situation, vi er i, og det lovforslag, der er til behandling. Jeg vil da straks understrege, at det kan være rimeligt i udvalget at diskutere definitionen på de kriterier, der er sat for afvikling af restriktioner, og de kriterier, der er sat for genindførelse af restriktioner i relation dels til de handelspolitiske problemer, dels til dansk erhvervslivs konkurrenceevne, altså de to nye kriterier, der er kommet ind i stedet for de valutaviske, der tidligere har været gældende.

Det ærede medlem fru Lis Groes var inde på dette og ønskede derudover oplysning om administrationen af visse importreguleringer, bl. a. nævnte det ærede medlem byggelementer. Spørgsmålet har været rejst i valutaudvalget, og vi er selvfølgelig villige til at give en opstilling over, hvorledes importen af byggelementer finder sted.

Det ærede medlem hr. Guldberg talte for første gang her i tinget, og jeg gratulerer med jomfrutalen. Jeg vil gerne sige til det ærede medlem, at der ligger ingen skjulte hensigter bag denne lovgivning; jeg agter ikke med loven at skabe noget skjult grundlag for at genindføre valutacentralen. Skal den slags ting genindføres, må det ske gennem en særskilt lov, ikke gennem denne lov, som bør være permanent, idet det kan have stor betydning for erhvervslivets dispositioner, at det ved, hvad det har at rette sig efter.

Når det ærede medlem henviser til § 3, stk. 2, vil jeg gerne understrege, at dér har det ærede medlem ret: der skal tilslutning fra folketingets 17 mands udvalg til for at genindføre restriktioner. Jeg vil endvidere understrege, at det fremgår af hele lovforslagets opbygning og bemærkningerne, både de generelle og bemærkningerne til de enkelte paragraffer, at § 3, stk. 2, er undtagelsen, hvorimod § 3, stk. 1, hvori handelsministeren forpligter sig til at afvikle de bestående restriktioner, er det primære. Det er vel egentlig det væsentligste, der er sket i forhold til den tidligere valutaloggivning, at det primære er afviklingen af de bestående restriktioner, når hensyn tages til de kriterier, der er understreget i paragrafferne. Undtagelsen er § 3, stk. 2, hvorefter der kan gennemføres midlertidige importbegrænsninger.

Det ærede medlem fremsatte nogle betragtninger om de tekniske bestemmelser, og det ærede medlem hr. Rimstad gjorde også nogle bemærkninger om dette. Det er vi ikke ukendt med, men jeg vil gerne understrege, at selv om det har relation til vor import og vor eksport og konkurrenceevne, er det andre love, disse bestemmelser står i; det er stærkstrømsloven, stærkstrømsreglementet, så det har ikke nogen direkte forbindelse med valutaloven, men jeg erkender, at det selvfølgelig har relation til importen og eksporten.

Endelig gjorde det ærede medlem og andre ærede medlemmer nogle bemærkninger om det, der er sket i England i de seneste dage. Jeg skal ikke kommentere det meget her i tinget. Jeg er enig med de ærede medlemmer i, at vi ikke skal foregribe begivenhedernes gang, ikke tage forskud på den diskussion, der skal finde sted her den 12. om hele vor markedssituation. Det er klart, at her vil disse problemer blive fremdraget og bør også fremdrages. Det er også klart, som det ærede medlem hr. Rimstad nævnte, at det rejser en række problemer for vor industri med hensyn til vor eksport til England, som vi netop i den senere tid har forsøgt at forøge gennem Industrirådets Englandskontor og Englandsudvalg. I forbindelse hermed og med den britiske uge er der sluttet adskillige kontrakter, som har rejst visse alvorlige økonomiske problemer for vor industri, bl. a. også det problem, som det ærede medlem hr. Rimstad omtalte, at lande, som ellers har indstillet sig på eksport til England, nu da denne bliver vanskeliggjort, vil kaste denne eksport ind i andre lande, hvilket kan komme til at genere den danske omsætning på hjemmemarkedet.

Alle disse problemer vil blive eller er blevet rejst over for den engelske regering. Jeg havde mulighed for og anledning til at omtale nogle af dem over for den engelske handelsminister, da han passerede Kastrup på vej til Peking, og lige så vel vil disse problemer blive rejst, når statsministeren og udenrigsministeren i nær fremtid skal have kontakt med den engelske regering, samt ved det ministermøde, der skal holdes i EFTA den 19. og 20. Jeg ved også, at de nordiske lande allerede har rejst problemerne under de forhandlinger i GATT, som

[Handelsministeren.]

føres i disse dage. Jeg tror, at der vil blive større mulighed for at drøfte disse ting under markedsdebatten. Så er sikkert en del af spørgsmålene og en del af den engelske regerings hensigter nærmere klarlagt, så vi kan få noget sikrere grundlag at diskutere dem på, end vi har på nuværende tidspunkt.

Det ærede medlem fru Lis Groes spurgte, om det nu var rigtigt, at der ikke i valuta-loven er en bemyndigelse til at indføre importrestriktioner. Det ærede medlem sagde, at dette lovforslag var blevet fremsat, før England indførte sin midlertidige industritold. Det er rigtigt. Jeg må da hellere understrege, at jeg også har haft disse ting i tankerne, for vi følger også med og læser aviserne i handelsministeriet ... (Afbrudelse). ... når vi har tid til det, det skal inddrømmes, men den tid må vi tage, selv om den ikke altid er der, og det bliver gjort hver dag. Men jeg har altså ikke følt anledning til at foreslå ændringer i det fremsatte lovforslag, og jeg mener egentlig heller ikke, vi bør gøre det. Som det ærede medlem sagde, har vi en valuta-reserve på ca. 3 milliarder. Vi skulle have tid til at tænke os om, og hvis der skal indføres den slags ting, som jeg ikke tror på, må det være rigtigt, at dette bliver gjort i en særlig lovgivning og ikke i en permanent valutalog.

Det ærede medlem hr. Fanger ønskede en diskussion om administrationen af loven, derunder oplysning om, hvorvidt man stadig væk afviklede administrationen. Det er jeg villig til, og jeg kan da godt oplyse her, at personalets antal, som det ærede medlem efterlyste, den 1. oktober 1961 var 115, et år senere i 1962, samme dato, 94 og i 1963, samme dato, 83. Pr. 1. oktober 1964, og det er det samme pr. dato, er det 77; det viser altså en stadig nedadgående linje. Når jeg nævner disse tal, vil jeg også gerne understrege over for det ærede medlem hr. Rimstad, at jeg ikke har skrevet noget i lovforslaget om, at licenskontoret skulle ophæves. Det ærede medlem sagde, at han var glad for, at det nu kunne ophæves, men det har jeg ikke skrevet i lovforslaget. Jeg håber heller ikke, at jeg i fremsættelses-talen har givet udtryk for det; det var i hvert fald ikke tanken, at det skulle ophæves. Det er andre organer, der før har

administreret handelsministeriets import-reguleringer, som nu afløses af en generel administration af licenskontoret.

Jeg skal ikke gøre så farlig mange bemærkninger til det ærede medlem hr. Baunsgaard, som omtalte ændringerne af principperne. Man kan vel sige, at de ting kommer vi til at drøfte, og spørgsmålet er, om det ikke er lige tidligt nok, vi drøfter disse ting. I det store og hele er de i støbeskeen, alle de problemer, der spiller en rolle for vor eksport og import og dermed for vor valutaloggivning, og de principper, vi skal gøre brug af fremover. Vi står midt i Kennedyrunden i relativt uafklarede markedsforhold, og derfor tror jeg, det er lige tidligt nok, at vi drøfter disse principper, men jeg erkender, at tiden nærmer sig, hvor vi kommer til at tage dem op.

Det andet spørgsmål, som det ærede medlem nævnte, var et spørgsmål om toldlovgivningen. Jeg tror også, dette skal vente lidt. Med hensyn til det principielle kan jeg ikke være helt uenig med det ærede medlem, men det er måske, fordi jeg sidder på den plads nu, hvor det ærede medlem har siddet i 3 år, så vi af den grund ikke er uenige.

Endelig vil jeg gerne sige til det ærede medlem, at det er klart, at lovforslaget skal have en grundig behandling, men jeg vil nu sætte pris på, selv om jeg godt ved, at man kan forlænge loven for en tre måneder, om vi kunne få gennemført den nye lov således, at den kan træde i kraft pr. 1. januar 1965.

Med disse bemærkninger og med tak for god modtagelse i folketinget håber jeg på en hurtig behandling i udvalget, således at jeg får lovforslaget igennem inden 1. januar 1965.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Lis Groes: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Første næstformand (From): Der er ikke mere på dagsordenen.

[Første næstformand.]

Medlem af folketinget Hastrup har meddelt mig, at han ønsker til boligministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren ændre bekendtgørelsen om grænser for størrelsen af parcelhuse og lejligheder, efter at boligministeriets kapacitetsudvalg nu har fastslået, at en frigørelse af boligbyggeriet på grundlag af disse retningslinjer ikke vil fremme bestræbelserne for større effektivitet og arbejdskraftbesparelse?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Medlem af folketinget Vestergaard Poulsen har meddelt mig, at han ønsker til finansministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren tage et initiativ over for de såkaldte spiritusruter?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Medlem af folketinget Nathalie Lind har meddelt mig, at hun ønsker til socialministeren at stille følgende spørgsmål:

„Kan ministeren oplyse, hvilke foranstaltninger der er truffet for at muliggøre, at et større antal små børn fra børneinstitutioner anbringes i familiepleje — og om der i det sidste halve år er sket nogen nedgang i antallet af glemte børn på børnehjem?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Folketingets næste møde afholdes onsdag den 11. november kl. 14³⁰ med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v.

3) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om valutaforhold m. v.

4) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af den europæiske socialpakt, undertegnet i Turin den 18. oktober 1961.

Angående folketingets arbejde torsdag den 12. november henviste første næstformand til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 15⁵.

14. møde.

Onsdag den 11. november kl. 14³⁰.

Formanden: Den fungerende udenrigsminister har i skrivelse af 4. november meddelt, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af de af De Forenede Nationers 18. generalforsamling vedtagne ændringer af artikel 23, stk. 1 og stk. 2, artikel 27, stk. 2 og stk. 3, samt artikel 61 i De Forenede Nationers pakt af 26. juni 1945.

I skrivelse af gårs dato meddeler landbrugsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af forædlerrettigheder for planter, forslag til lov om ændring af lov om salg af visse mindreværdige plantenyheder og forslag til lov om ændring af lov om for-